

به نام خداوند بود و نبود

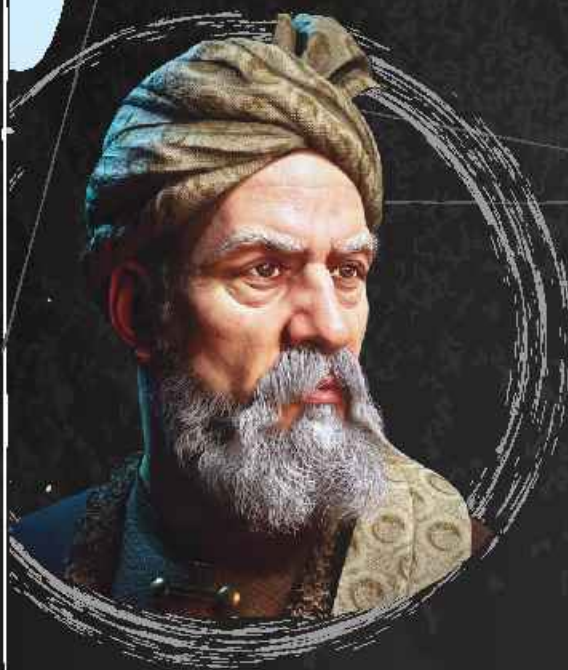
۶

فارسی

پدید آورندگان: محبومه مرادی اصل - مریم طاهری شهبی

فهرست

ستایش

۷

درس اول ◀ معرفت آفریدگار

۱۰

درس دوم ◀ پنجره‌های شناخت

۱۷

درس سوم ◀ هوشیاری

۲۵

درس چهارم ◀ داستان من و شما

۳۲

درس پنجم ◀ هفت خان رستم

۴۰

درس ششم ◀ ای وطن

۴۹

درس هفتم ◀ فرهنگ بومی «ا» (درس آزاد)

۵۴

درس هشتم ◀ دریاقلی

۶۱

درس نهم ◀ رنج‌هایی کشیدم که میرس

۷۲

درس دهم ◀ عطار و جلال‌الدین محمد

۸۰

درس یازدهم ◀ شهدا خورشیدند

۹۰

درس دوازدهم ◀ دوستی / مشاوره

۹۶

درس سیزدهم ◀ فرهنگ بومی «ب» (درس آزاد)

۱۰۴

درس چهاردهم ◀ راز زندگی

۱۱۱

درس پانزدهم ◀ میوه‌ی هنر

۱۱۸

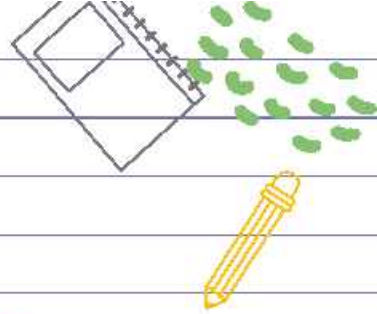
درس شانزدهم ◀ آداب مطالعه

۱۲۶

درس هفدهم ◀ ستاره‌ی روشن

۱۳۴

«ستایش»

جعبه‌ی کلمات

کلمات مترادف

.....: تناب:	جمله: همه	انتها: آخر، پایان
.....: از بهر:: فروغ:	جان: روح
.....: دیده:: دان:	فکرت:
.....: تجلی:	حق: در اینجا از نام‌های خداوند	فضل:
.....: تعالی:: اندر:	فیض: عطا، بخشش
.....: برافروخت:: خرد:	گلشن:

چراغ دل: دل را به چراغی تشبیه کرده

کلمات متضاد

..... = فروغ = برافروخت
..... = فضل = تجلی

کلمات هم‌خانواده

تعالی، عالی، علی، متعالی، اعلی
 عالم، علم، علوم، معلم، معلوم
 حق، حقیقت، حقوق، محقق
 جوی، جوینده، جویا

به نام آن که جان را فکرت آموخت

به نام آن که جان را فکرت آموخت چراغِ دل به نورِ جان برافروخت

🔊 به نام خدایی آغاز می‌کنم که به روح و جان ما، فکر کردن آموخت و دل ما را مانند چراغی با نور جان روشن کرد.
ز فضلش هر دو عالم، گشت روشن ز فیضش خاکِ آدم، گشت گلشن

🔊 به سبب بخششِ خداوند جهان این دنیا و آخرت روشن شد و از رحمت او خاک سازنده‌ی آدم تبدیل به باغ و بوستان شد.

جهان، جله، فروغِ نورِ حق، دان حق اندر وی ز پیدایی است پنهان

🔊 جهان و هر چه در آن وجود دارد هگی را نوری از خدا بدان. خداوند (حق) از فرط آشکاری و پیدایی، از دیدگان مردم پنهان است.

خرد را نیست تابِ نورِ آن روی بُرو از بهر او، چشمِ دگر جوی

🔊 عقل، طاقت و قدرت دیدن روی خداوند را ندارد پس برای شناخت خدا به دنبال چشم دیگری باش.

در او هر چه بگفتند از کم و بیش نشانی داده‌اند از دیده‌ی خویش

🔊 در مورد خداوند چه کم و زیاد هر چه گفتند تنها آدرسی است از آنچه که با چشم خود دیده‌اند. (خداوند را از نگاه خودشان توصیف کردند.)

به نزد آن که جانش در تجلی است همه عالم، کتابِ حق تعالی است

🔊 پیش کسی که خداوند در روح و روانش پیدا است؛ همه جهان مانند کتابی از سوی خداوند بلند مرتبه است. (برای انسان خداشناس، همه‌جا نشانی از خدا است.)

شیخ محمود شبستری، گلشن راز

برای تقویت مهارت املای می‌توان کلمات با حروف خاص یا ارتباط خاص در متن مورد نظر جست و جو و سپس آن‌ها را بازنویسی کرد. حال با توجه به متن «ستایش»، موارد خواسته شده را بنویس.

الف: شعر ستایش را بخوان و دو کلمه که در آن از حروف «ض» استفاده شده، پیدا کن و بنویس.

ب: واژه‌ای که تشدید دارد را پیدا کن و بنویس.

پ: کلمات متضاد درس را پیدا کن و بنویس.

شیخ محمود شبستری

شاعر شعر «خداوند رنگین کمان»

محل تولد: شبستر تبریز

یکی از عارفان و شاعران سده‌ی هشتم هجری است.

او از علمای شهر تبریز به شمار می‌رفته است و پس از کسب دانش در تبریز به مسافرت در

شهرها و کشورهای مختلف پرداخته و کسب دانش توحید کرده است و در این باره می‌گوید:

«مدتی من ز عمر خویش مدید / صرف کردم به دانش توجید»

مثنوی «گلشن راز» از آثار اوست.

درس اول

«معرفت آفریدگار»

آموختنی‌ها

- ۱ شناخت زیبایی‌های آفرینش و لزوم شکرگزاری از خداوند
- ۲ شناخت جلد و تشخیص انواع آن و شمارش جلد
- ۳ شناخت آرایه ادبی تناسب (مراعات نظیر)
- ۴ آشنایی با تاریخ زندگی و آثار ابوعلى بلعمی و سعدی شیرازی
- ۵ راهکارهایی برای تقویت املا

جعبه‌ی کلمات

کلمات مترادف

.....: دفتر:: کردگار:: آزرده:
.....: سپاس داری:: خالق:: مخلوق: آفریده شده
.....: غفلت: بی‌خبری، ناآگاهی: افزایش:: مرغزار:
.....: گردون:: مرغ زار:: قمری:
.....: معرفت:: هوشیار: باهوش: غنیمت:
.....: لاله زار:: ربیع:: موزون:
.....: صخره:: مشاجره:: حک:

کلمات متضاد

..... = افزایش = گمراهی
..... = غفلت = نادانی

کلمات هم‌خانواده

ربیع، ربع، اربعه، رابعه، اربعین	خالق، مخلوق، خلق، خلقت
غنیمت، مغتنم، غنائم	غفلت، غافل، اغفال
معرفت، عرفان، معروف، عارف، معرف	

هر موجودی که در جهان می بینید، آفریننده‌ای دارد که روزی دهنده‌ی اوست و آن پروردگار جهان است. آفریدگار را باید به سبب نعمت‌هایی که به ما داده، بپرستیم و از او سپاس‌گزاری کنیم. با تفکر در کار جهان آفرینش و خداوند، قلب ما روشن می‌شود. اگر به کار آفرینش، بی‌توجه باشیم، به گمراهی کشیده می‌شویم.

باد بهاری وزید از طرف مرغزار باز به گردون رسید ناله‌ی هر مرغ زار

🎧 باد بهاری از طرف چمنزار (سبزه‌زار) وزید. دوباره صدای مرغ نالان به آسمان رسید

خیز و غنیمت شماره، جنبش باد ربیع ناله‌ی موزون مرغ، بوی خوش لاله زار

🎧 بلند شو از فرصت استفاده کن و وزیدن باد بهار و صدای آهنگین پرندگان و بوی خوش گل‌ها را حس کن.

هر گل و برگی که هست؛ یاد خدا می‌کند بلبل و قمری چه خوانند؟ یاد خداوندگار

🎧 هر چیزی که در دنیا هست؛ از خدا یاد می‌کند. بلبل و قمری با صدای زیبای خود چه چیزی را یاد آوری می‌کنند؟
یاد خداوند را.

برگ درختان سبز در نظر هوشیار هر ورقش دفتر است، معرفت کردگار

🎧 در نظر انسان عاقل برگ درختان سبز، مانند دفتر است که با نگاه کردن به آن به شناخت خداوند می‌رسد.

«سعدی»

پیام درس: پیام اصلی این درس، ستایش و ذکر و یاد پروردگار توسط تمامی آنچه در طبیعت دیده می‌شود، است.

